

Kulttuuri kuuluu kaikille!

31.3.2023

Kulttuuri ei ole luksusta. Kulttuuri kuuluu koko kansalle, vauvasta vaariin ikään tai sukupuoleen katsomatta. Kulttuuri ei ole vain fiiniä, nokka pystyssä harrastettavaa elitististä tekemistä. Kulttuurille on olemassa lukuisia erilaisia määritelmiä. Opetushallitus määrittelee sen seuraavasti: ” ”Kulttuuri tarkoittaa yhteisön tai koko ihmiskunnan henkisten ja aineellisten saavutusten kokonaisuutta; tässä merkityksessä käytetään myös sanaa sivistys.” Eikö sivistys siis kuulu kaikille?

Mielekästä kulttuuria kullekin

Kulttuuri voimaannuttaa, kulttuuri edistää avarakatseisuutta ja suvaitsevaisuutta, esteettistä ymmärrystämme, yhteisöllisyyttä ja parantaa hyvinvointiamme. Jokainen meistä valitsee itse sen, mikä kulttuurin osa-alue tuntuu itselle mielekkäältä. Se voi olla yhtä lailla kirjallisuus, punk, ooppera, valokuvaus, kuvanveisto…. mahdollisuuksia on rajattomasti.

Ja mikä tärkeintä: kulttuuri ei ole vain taidetta. Itse asiassa koko hela maailma, jossa elämme, on täynnä erilaisia kulttuurin osa-alueita, joista muodostuu se todellisuus, jossa elämme. Organisaatiokulttuuri, tapakulttuuri, ruokakulttuuri, juomakulttuuri…. ne kaikki ovat osa yhteiskuntaa ja muodostavat sen kulttuurisen ilmapiirin, joka ympäröi meitä. Ilman kulttuuria ei ole sivistystä.

Kulttuuri maksaa itsensä

Jos kulttuuri ymmärretään suppeasti taiteena ja viihteenä, ei niitäkään sovi pitää elitistisinä elämän osa-alueina. Nyt tuovat ihmisille iloa ja antavat elämään valoa. Toisaalta ne myös lisäävät tietämystämme ja yhteiskunnallista valveutuneisuuttamme. Ja monissa tapauksissa ne ovat viihdettä, jonka arvoa ei myöskään

sovi vähätellä. Viihde näet antaa meille pimeimpinäkin päivinä iloa ja mahdollisuuden irtautua arjesta.

Kulttuuriin sijoitetut eurot maksavat itsensä monikertaisesti takaisin. Se on useille meistä parasta terapiaa, mitä työn ja elämän kolhujen vastapainoksi voi tarjota. Komedia saa unohtamaan murheet, romaani antaa ajateltavaa ja punk purkaa aggressiomme positiivisella tavalla oopperan rauhoittavasta vaikutuksesta puhumattakaan.

Suomi on demokratia ja sellaisena sen täytyy pysyä myös kulttuurin osalta. Ei kulttuuri ole elitismiä tai turhuutta. Jokaiselle meistä löytyy mielekäs kulttuurin laji, joka voimaannuttaa meitä. Siksi kulttuuri ei saa olla vain harvojen etuoikeus. Sellaiseksi se muodostuu, jos sitä ei tueta.

Ari Haasio
FT, yliopettaja
SeAMK

Kirjoittaja on Seinäjoen ammattikorkeakoulun kirjasto- ja tietopalvelualan yliopettaja ja suomalainen tietokirjailija.